

مشخصات فنی دستاوردهای ترویجی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

نام موسسه/پژوهشکده/مرکز ملی: انستیتو تحقیقات بین المللی تاسماهیان دریای خزر

عکس مجری/محقق

عنوان دستاورد (یافته قابل ترویج): راه کارهای رهاسازی بچه ماهیان سفید به منظور بازسازی ذخایر در سفیدرود

یافته منتج از پروژه شماره: ۴-۷۳-۱۲-۹۱۱۲۴

نام مجری: کیوان عباسی

سال شروع پروژه: ۱۳۹۱ سال خاتمه پروژه: ۱۳۹۳

تعریف مسئله:

ماهی سفید از ماهیان بومی مناطق جنوبی دریای خزر است که به منظور حفظ ذخایر این گونه ارزشمند، سالانه حدود یکصد میلیون بچه ماهی سفید تا اندازه انگشت قد از طریق تکثیر مصنوعی یا نیمه طبیعی تولید و به رودخانه های گیلان بویژه سفیدرود رهاسازی می شود. به منظور افزایش شانس زنده ماندن بچه ماهیان، رودخانه باید آب کافی و مصب مناسب داشته و فاقد آلودگی سموم کشاورزی و پساب صنعتی و شهری باشند.

اهمیت و موضوع:

برای رهاسازی بچه ماهیان در هر سال هزینه ای معادل چند صد میلیون تومان میشود، اما هنوز دقیقا مشخص نشده که در سفیدرود چه تعداد بچه ماهی سفید، درچه اوزانی و در چه فاصله ای از دریا و نیز در چه ماه هایی از سال می تواند رهاسازی شود تا بقای بچه ماهیان و نیز رشد آنها در حد قابل قبولی تامین گردد و اینکه در چه مدت بچه ماهیان خود را به دریا می رسانند. لذا، سازمان شیلات ایران تصمیم گرفت تا با اجرای این پروژه، از سرنوشت بچه ماهیان رهاسازی شده مطلع گردد و نتایج آن را برای رهاسازی در سال های آتی استفاده نماید.

روش اجرای یافته، در عرصه و نتایج حاصل از بکار گیری:

با رهاسازی بچه ماهیان سفید با تراکم مناسب و نه زیاد، در اوزان بالای ۰/۸ گرم در حدود یک کیلومتری دهانه سفیدرود در داخل رودخانه و در صورت اضطرار (مشکل تامین غذای بچه ماهیان) رهاسازی بچه ماهیان بالای ۰/۵ گرمی در ۵-۲ کیلومتری دهانه رودخانه در داخل رودخانه و در ماههای اردیبهشت تا شهریور، بنظر میرسد الگوی مدیریت اصولی باشد و بدین طریق سالانه مقادیر زیادی از هزینه ها به هدف خواهد نشست و انرژی های صرف شده کمتر تلف می گردد. بنابراین، با انجام پیشنهادهای ذیل به رغم مشکلات اجرایی، از سویی صرفه جویی در هزینه های انجام شده برای رهاسازی بچه ماهیان سفید صورت می گیرد و از سوی دیگر، ماهیان سفید قابل صید توسط اتحادیه های صید ماهیان استخوانی در سواحل شمال ایران و بویژه استان گیلان تضمین خواهد شد و مشکلات و نگرانی هایی راجع به این گونه ماهی به احتمال زیاد وجود نخواهد داشت.

- ۱- تعداد بچه ماهیان سفید برای رهاسازی مطابق با توان تولیدات طبیعی داخل سفیدرود صورت گیرد تا ماهیان رهاسازی شده دچار کمبود غذا نشده و کمتر تلفات دهند.
- ۲- به دلیل نفوذ آب شور دریا هنگام کولاک، رهاسازی بچه ماهیان در فاصله کمتر از ۱۰۰۰ متری دهانه سفیدرود صورت نگیرد تا انرژی کمتری برای تنظیم اسمزی صرف گردد.
- ۳- اندازه متوسط جثه بچه ماهیان رهاسازی شده کمتر از نیم گرم نباشد تا براحتی طعمه ماهیان شکاری مصب سفیدرود مانند گاوماهیان، سوف سفید، اسبله و اردک ماهی نگردد.

عکس / عکس های شاخص از یافته:

صید بچه ماهیان رهاسازی شده در سفیدرود

علامتگذاری بچه ماهیان سفید